

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

ΑΠΟΦΑΣΗ 117/ 2016

(Της διαδικασίας του άρθρου 2, παράγραφος 2, περίπτωση γ', υποπερίπτωση δδ' του Ν. 4013/2011)

ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Στην Αθήνα σήμερα την **26η Ιουλίου 2016, ημέρα Τρίτη και ώρα 13:00 πμ.**, και επί της οδού Κηφισίας 7 (5ος όροφος), όπου και τα γραφεία της, συνήλθε η ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ (εφεξής Αρχή) σε συνεδρίαση μετά από σχετική πρόσκληση του Αναπληρωτή Αντιπροέδρου της, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα Μέλη της Αρχής.

Από τα προσκληθέντα Μέλη της Αρχής, παρέστησαν κατά τη συνεδρίαση τα ακόλουθα:

1. Προεδρεύων: **Κωνσταντίνος Βαρδακαστάνης** (Αναπληρωτής Αντιπρόεδρος)
2. **Δημήτριος Λουρίκας (μέσω τηλεδιάσκεψης)** (Μέλος)
3. **Ευάγγελος Καραμανλής** (Μέλος)
4. **Δημήτριος Σταθακόπουλος** (Μέλος)

Τα λοιπά τακτικά και αναπληρωματικά μέλη, καίτοι προσκληθέντα, δεν προσήλθαν

Γραμματέας: Αθανάσιος Λαμπράκης

Εισηγητής: Χρήστος Κανελλόπουλος, Ε.Ε.Π. – Οικονομολόγος

Κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης παρέστη ο υπάλληλος του Τμήματος Γνωμοδοτήσεων, κ. Χρήστος Κανελλόπουλος, ο οποίος αποδεσμεύτηκε πριν την έναρξη της διαδικασίας ψηφοφορίας από τα Μέλη του Συμβουλίου της Αρχής.

Ερώτημα: Το αριθμ. πρωτ. 2343/14-7-2016 έγγραφο του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου (Ε.Α.Π.), το οποίο παραλήφθηκε από την Αρχή στις 15-7-2016 (αριθμ. πρωτ. 3185).

Θέμα: Παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής, περί προσφυγής στη διαδικασία διαπραγμάτευσης σύμφωνα με το άρθρο 2, περίπτωση γ', υποπερίπτωση δδ' του Ν. 4013/2011 για την προμήθεια «Βιβλίων (readers)», για τις ανάγκες του Ε.Α.Π., προϋπολογισθείσας δαπάνης € 85.152,13 με Φ.Π.Α. ή € 80.332,20 χωρίς Φ.Π.Α.,

οικονομικού έτους 2016, σε συνέχεια εν μέρει άγονου ανοικτού διεθνή διαγωνισμού με τη χρήση ηλεκτρονικής πλατφόρμας (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.).

I. ΙΣΤΟΡΙΚΟ – ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

1. Από τη μελέτη των στοιχείων και εγγράφων του φακέλου της υπόθεσης προκύπτουν τα ακόλουθα:

1.1 Με την Διακήρυξή (ΑΔΑ: 16PROC003657658 2016-01-20) του, το Ε.Α.Π. διενήργησε διεθνή ανοικτό διαγωνισμό με τη χρήση ηλεκτρονικής πλατφόρμας (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.) για την προμήθεια «Βιβλίων (readers)», για τις ανάγκες του Ε.Α.Π., προϋπολογισθείσας δαπάνης € 1.059.954,80 με Φ.Π.Α. ή € 999.509,70 χωρίς Φ.Π.Α., οικονομικού έτους 2016, με κριτήριο κατακύρωσης τη χαμηλότερη τιμή. Τα Τμήματα της Διακήρυξης ήταν εκατόν δέκα εννιά (119), ανά είδος / τίτλος βιβλίου. Επιπρόσθετα, η Σύμβαση είχε διάρκεια τρεις (3) μήνες. Ως ημερομηνία έναρξης υποβολής προσφορών ορίστηκε η 25η Ιανουαρίου 2016 και ως καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών, στη διαδικτυακή πύλη www.promitheus.gov.gr του συστήματος Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ., ορίστηκε η 9η Μαρτίου 2016 και ώρα 15.00 μμ. Ως ημερομηνία διενέργειας του διαγωνισμού ορίστηκε η 15η Μαρτίου 2016 και ώρα 15:00 μμ. Ο διαγωνισμός πήρε Αριθμό Συστήματος 20105 στο Εθνικό Σύστημα Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ) και αναρτήθηκε την 20η Ιανουαρίου 2016.

1.2 Περίληψη της Διακήρυξης στάλθηκε, με ηλεκτρονικά μέσα, στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης την 15η Ιανουαρίου 2016, η οποία και δημοσιεύτηκε την 19η Ιανουαρίου 2016 (S 012 - 016616).

1.3 Περίληψη της Διακήρυξης (ΑΔΑ: Ω04Υ46ΨΖΣΘ-3ΕΖ) δημοσιεύτηκε την 22η Ιανουαρίου 2016 στις εφημερίδες «Πελοπόννησος», «Χρηματιστήριο», «Ναυτεμπορική» & «Γνώμη».

1.4 Περίληψη της Διακήρυξης δημοσιεύτηκε στο Τεύχος Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως την 22η Ιανουαρίου 2016 (ΦΕΚ 16/2016).

1.5 Επιπρόσθετα, όλο το τεύχος της Διακήρυξης αναρτήθηκε στον διαδικτυακό τόπο www.eap.gr.

1.6 Με την αριθμ. 642/29-2-2016 Ανακοίνωσή του, το Ε.Α.Π. μετέθεσε την ημερομηνία διενέργειας του διαγωνισμού την 16η Μαρτίου 2016.

1.7 Περίληψη της μετάθεσης στάλθηκε με ηλεκτρονικά μέσα, στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την 29η Φεβρουαρίου 2016, η οποία και δημοσιεύτηκε την 3η Μαρτίου 2016 (S 044 – 072219).

1.8 Περίληψη της μετάθεσης (ΑΔΑ: 7Ζ2Ω46ΨΖΣΘ-ΦΙ3) δημοσιεύτηκε την 4η Μαρτίου 2016 στις εφημερίδες «Πελοπόννησος», «Χρηματιστήριο», «Ναυτεμπορική» & «Γνώμη».

1.9 Περίληψη της μετάθεσης δημοσιεύτηκε στο Τεύχος Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως την 4η Μαρτίου 2016 (ΦΕΚ 74/2016).

1.10 Με το από 16-3-2016 Πρακτικό της, η Επιτροπή Αξιολόγησης των Δικαιολογητικών Συμμετοχής και των Τεχνικών Προσφορών **α)** έκανε αποδεκτές τις

προσφορές των επιχειρήσεων: «ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Ν. ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ», «Γ. ΔΑΡΔΑΝΟΣ – Κ. ΔΑΡΔΑΝΟΣ Ο.Ε.», «Π. ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ & ΣΙΑ Ο.Ε.», «ΑΝΟΙΚΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Ε.Π.Ε.», «Χ. & Α. ΤΣΑΠΡΑ Ο.Ε.», «ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΔΡΕΣΣ», «UNIVERSITY STUDIO PRESS» και «ΠΡΩΤΟΠΟΡΙΑ Α.Ε.» διότι οι προσφορές τους ήταν σύμφωνες με τους όρους της Διακήρυξης και **β)** πρότεινε την απόρριψη των προσφορών των επιχειρήσεων «ΝΙΚΟΣ ΘΕΡΜΟΣ & ΣΙΑ Ι.Κ.Ε.», διότι υπέβαλε Εγγυητική Επιστολή χαμηλότερου ποσού από αυτό που ορίζεται στο εδάφιο 7.2.1 της Διακήρυξης, «ΙΔΡΥΜΑ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ & ΕΡΕΥΝΑΣ – ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΡΗΤΗΣ» διότι είχε επισυνάψει την Οικονομική Προσφορά μαζί με την Τεχνική Προσφορά και «Σ. ΠΑΤΑΚΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΚΔΟΤΙΚΗ, ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΑΝΕΜΗΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ», διότι δεν είχε επισυνάψει αίτηση συμμετοχής, σύμφωνα με το εδάφιο 5.1.10.

1.11 Με την από 18-4-2016 Απόφασή της, η Διοικούσα Επιτροπή του Ε.Α.Π. ενέκρινε το από 16-3-2016 Πρακτικό της Επιτροπής. Η εν λόγω Απόφαση κοινοποιήθηκε στους οικονομικούς φορείς την 22η Απριλίου 2016.

1.12 Με το από 11-5-2016 Πρακτικό της, η Επιτροπή Αξιολόγησης των Οικονομικών Προσφορών: **α)** κατακύρωσε τα Τμήματα στις επιχειρήσεις «ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Ν. ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ», «Γ. ΔΑΡΔΑΝΟΣ – Κ. ΔΑΡΔΑΝΟΣ Ο.Ε.», «Π. ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ & ΣΙΑ Ο.Ε.», «ΑΝΟΙΚΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Ε.Π.Ε.», «Χ. & Α. ΤΣΑΠΡΑ Ο.Ε.», «ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΔΡΕΣΣ», «UNIVERSITY STUDIO PRESS» και «ΠΡΩΤΟΠΟΡΙΑ Α.Ε.», όπως αυτά (Τμήματα) εμφανίζονται στο εν λόγω Πρακτικό, **β)** διαπίστωσε ότι δεν υποβλήθηκαν προσφορές για τα Τμήματα 75 & 88 και τα κήρυξε άγονα και **γ)** δεν έκανε αποδεκτές τις προσφορές για τα Τμήματα 27, 32, 45, 80, 82, 86, 87, 89, 90, 118 & 119 και τα κήρυξε άγονα.

1.13 Με την από 30-5-2016 Απόφασή (Ψηφιακά Υπογεγραμμένη) της, η Διοικούσα Επιτροπή του Ε.Α.Π. ενέκρινε το από 11-5-2016 Πρακτικό της Επιτροπής. Η εν λόγω Απόφαση κοινοποιήθηκε στους οικονομικούς φορείς την 31η Μαΐου 2016.

1.14 Με το από 24-6-2016 Πρακτικό της, η Επιτροπή Αξιολόγησης των Δικαιολογητικών Κατακύρωσης έκανε αποδεκτά τα Δικαιολογητικά των επιχειρήσεων «ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Ν. ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ», «Γ. ΔΑΡΔΑΝΟΣ – Κ. ΔΑΡΔΑΝΟΣ Ο.Ε.», «Π. ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ & ΣΙΑ Ο.Ε.», «ΑΝΟΙΚΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Ε.Π.Ε.», «Χ. & Α. ΤΣΑΠΡΑ Ο.Ε.», «ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΔΡΕΣΣ», «UNIVERSITY STUDIO PRESS».

1.15 Με την από 30-6-2016 Απόφασή (ΑΔΑ: ΩΝ7Λ46ΨΖΣΘ-Η23) της, η Διοικούσα Επιτροπή του Ε.Α.Π. ενέκρινε το από 24-6-2016 Πρακτικό της Επιτροπής. Η εν λόγω Απόφαση κοινοποιήθηκε στους οικονομικούς φορείς την 1η Ιουλίου 2016.

1.16 Με το αριθμ. 2408/19-7-2016 έγγραφό του, το Ε.Α.Π. βεβαιώνει ότι δεν έχουν ασκηθεί Ενστάσεις, Προσφυγές, Ασφαλιστικά Μέτρα ή άλλα Ένδικα Μέσα κατά του διαγωνισμού.

1.17 Κατόπιν των ανωτέρω, το Ε.Α.Π., με το προαναφερόμενο έγγραφό του, στο οποίο επισυνάπτεται σχέδιο Απόφασής του, ζητά την παροχή σύμφωνης γνώμης της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. προκειμένου να προσφύγει: **α)** στην διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης για την προμήθεια των Τμημάτων 75 & 88 για τα οποία δεν υποβλήθηκαν προσφορές προϋπολογισθείσας δαπάνης € 3.722,20 χωρίς Φ.Π.Α. ή € 3.945,53 με Φ.Π.Α. και **β)** στην διαδικασία διαπραγμάτευσης με δημοσίευση προκήρυξης για την προμήθεια των Τμημάτων 27, 32, 45, 80, 82, 86, 87, 89, 90, 118 & 119 για τα οποία οι προσφορές απορρίφθηκαν ως απαράδεκτες,

προϋπολογισθείσας δαπάνης € 76.610,00 χωρίς Φ.Π.Α. ή € 81.206,60 με Φ.Π.Α., οικονομικού έτους 2016, χωρίς τροποποίηση των όρων της αρχικής Σύμβασης.

II. ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

2. Το άρθρο 2, παράγραφος 2, περίπτωση γ', υποπερίπτωση δδ' του Ν. 4013/2011, όπως ισχύει, για την παροχή σύμφωνης γνώμης της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων, ορίζει τα ακόλουθα: «δδ) Οι αποφάσεις των αναθέτουσών αρχών που αφορούν προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης για την ανάθεση των δημόσιων συμβάσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 25 παρ. 3 του π.δ. 59/2007 και των άρθρων 24 και 25 του π.δ. 60/2007, εξαιρουμένων των περιπτώσεων ανωτέρας βίας, εκδίδονται μετά από σύμφωνη γνώμη της Αρχής, εφόσον οι συμβάσεις αυτές εμπίπτουν, λόγω της εκτιμώμενης αξίας τους, στο πεδίο εφαρμογής των ανωτέρω προεδρικών διαταγμάτων. [...]».

3. Το άρθρο 6, παράγραφος 1 του Π.Δ. 60/2007 «Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ...» ορίζει: «Το παρόν εφαρμόζεται στις δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών που δεν εξαιρούνται, δυνάμει των εξαιρέσεων που προβλέπονται στα άρθρα 16, 17 και 9 έως 15, και των οποίων η εκτιμώμενη αξία εκτός φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) είναι ίση προς ή ανώτερη από τα ακόλουθα κατώτατα όρια:

α) 137.000 ευρώ, για τις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών, εκτός αυτών που καλύπτονται από την περίπτωση β) στοιχείο iii), που συνάπτονται από τις αναθέτουσες αρχές οι οποίες είναι κεντρικές κυβερνητικές αρχές του Παραρτήματος IV. [...]

β) 211.000 ευρώ, προκειμένου για τις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που συνάπτονται είτε i) από αναθέτουσες αρχές άλλες από εκείνες που αναφέρονται στο Παράρτημα IV, είτε ii) από τις αναθέτουσες αρχές που αναφέρονται στο Παράρτημα IV και οι οποίες δραστηριοποιούνται στον τομέα της άμυνας, όταν οι συμβάσεις αφορούν προϊόντα τα οποία δεν καλύπτει το Παράρτημα V, είτε iii) από οποιαδήποτε αναθέτουσα αρχή και έχουν ως αντικείμενο υπηρεσίες της κατηγορίας 8 του Παραρτήματος II A, υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών της κατηγορίας 5 των οποίων οι θέσεις στο CPV είναι αντίστοιχες με τους αριθμούς αναφοράς CPC 7524, 7525 και 7526, ή/και υπηρεσίες που αναφέρονται στο Παράρτημα II B.»

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθμ. 2342/2015 της Επιτροπής για την τροποποίηση της οδηγίας 2004/18 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, όσον αφορά τα κατώτατα όρια εφαρμογής τους κατά τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων, τα ως άνω ποσά αναπροσαρμόστηκαν, από 1/1/2016 και για την διετία 2016-2017, στις 135.000 και 209.000 ευρώ αντίστοιχα.

4. Το άρθρο 8 παράγραφος 1, 3, 5 και 7 του Π.Δ. 60/2007 ορίζει ότι: «1. Ο υπολογισμός της εκτιμώμενης αξίας μιας δημόσιας σύμβασης βασίζεται στο συνολικό πληρωτέο ποσό, εκτός ΦΠΑ, όπως προσδιορίζεται από την αναθέτουσα αρχή. Στον υπολογισμό αυτό, λαμβάνεται υπόψη το εκτιμώμενο συνολικό ποσό, συμπεριλαμβανομένων τόσο του τυχόν προβλεπόμενου δικαιώματος προαίρεσης όσο και των τυχόν παρατάσεων της σύμβασης ... 3. Κανένα σχέδιο έργου και καμία σύμβαση προμήθειας ή υπηρεσιών δεν επιτρέπεται να κατατμηθεί, προκειμένου να αποφευχθεί η εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος διατάγματος. ...5. β) Όταν η προμήθεια ομοειδών προϊόντων μπορεί να οδηγήσει σε ταυτόχρονη σύναψη

χωριστών συμβάσεων κατά τμήματα, λαμβάνεται υπόψη η εκτιμώμενη συνολική αξία αυτών των τμημάτων κατά την εφαρμογή του άρθρου 6 σημεία α) και β). Όταν η συνολική αξία των τμημάτων είναι ίση με ή υπερβαίνει την αξία που καθορίζεται στο άρθρο 6, το παρόν εφαρμόζεται στη σύναψη κάθε τμήματος. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να παρεκκλίνουν προκειμένου για τα τμήματα των οποίων η εκτιμώμενη αξία εκτός Φ.Π.Α. είναι μικρότερη των ογδόντα χιλιάδων (80.000) ευρώ και υπό τον όρο ότι το συνολικό ποσό των συγκεκριμένων τμημάτων δεν υπερβαίνει το 20% της συνολικής αξίας όλων των τμημάτων. ...7. Όταν πρόκειται για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών ή υπηρεσιών που έχουν περιοδικό χαρακτήρα ή προβλέπεται να ανανεωθούν μέσα σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, λαμβάνεται ως βάση για τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης α) είτε η συνολική πραγματική αξία των διαδοχικών συμβάσεων του ίδιου τύπου, οι οποίες συνήφθησαν κατά το προηγούμενο δωδεκάμηνο ή οικονομικό έτος, αναπροσαρμοσμένη, εφόσον τούτο είναι δυνατόν, προκειμένου να ληφθούν υπόψη ενδεχόμενες μεταβολές ως προς τις ποσότητες ή την αξία τους κατά τους δώδεκα (12) μήνες που έπονται της αρχικής σύμβασης. β) είτε η εκτιμώμενη συνολική αξία των διαδοχικών συμβάσεων που συνήφθησαν κατά το δωδεκάμηνο που έπεται της πρώτης παράδοσης ή κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους, εφόσον αυτό υπερβαίνει τους δώδεκα (12) μήνες. Η επιλογή της μεθόδου για τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας μιας δημόσιας σύμβασης δεν επιτρέπεται να γίνεται προς το σκοπό αποφυγής της εφαρμογής του παρόντος».

5. Το άρθρο 24 του Π.Δ. 60/2007 ορίζει ότι: «1. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να συνάπτουν δημόσιες συμβάσεις προσφεύγοντας σε διαδικασία με διαπραγμάτευση, αφού προηγηθεί δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, στις ακόλουθες περιπτώσεις: α) Σε περίπτωση μη κανονικών προσφορών ή κατάθεσης προσφορών που είναι απαράδεκτες σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, τηρουμένων των οριζόμενων στις διατάξεις των άρθρων 28, 39 έως 52 και 55, έπειτα από ανοικτή ή κλειστή διαδικασία ή ανταγωνιστικό διάλογο, με την προϋπόθεση ότι οι αρχικοί όροι της σύμβασης δεν τροποποιούνται ουσιωδώς».

6. Το άρθρο 25 του Π.Δ. 60/2007 ορίζει ότι: «Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να συνάπτουν τις δημόσιες συμβάσεις τους προσφεύγοντας σε διαδικασία με διαπραγμάτευση, χωρίς να προηγείται δημοσίευση σχετικής προκήρυξης, στις ακόλουθες περιπτώσεις: 1) Προκειμένου για δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών: α) εάν, ύστερα από ανοικτή ή κλειστή διαδικασία, δεν υποβλήθηκε καμία προσφορά ή καμία από τις υποβληθείσες προσφορές δεν κρίνεται κατάλληλη, ή εάν δεν υπάρχει κανείς υποψήφιος, εφόσον δεν έχουν τροποποιηθεί οι αρχικοί όροι της σύμβασης και με την προϋπόθεση ότι διαβιβάζεται σχετική έκθεση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ύστερα από αίτημά της, [...]».

7. Το άρθρο 30 «Σύνταξη και λεπτομέρειες δημοσίευσης των προκηρύξεων» του Π.Δ. 60/2007 ορίζει ότι: «1...5. . Οι προκηρύξεις και το περιεχόμενό τους δεν μπορούν να δημοσιεύονται σε εθνικό επίπεδο πριν από την ημερομηνία της αποστολής τους στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Οι προκηρύξεις που δημοσιεύονται σε εθνικό επίπεδο δεν πρέπει να περιλαμβάνουν πληροφορίες διαφορετικές από εκείνες που περιέχονται στις προκηρύξεις που αποστέλλονται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή δημοσιεύονται στο «προφίλ αγοραστή» σύμφωνα με το άρθρο 29 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο, πρέπει δε να αναφέρουν την ημερομηνία αποστολής της σχετικής ειδοποίησης στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή της δημοσίευσης στο

«προφίλ αγοραστή». Οι προκαταρκτικές προκηρύξεις δεν δημοσιεύονται στο «προφίλ αγοραστή» πριν από την αποστολή στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή της ειδοποίησης με την οποία ανακοινώνεται η δημοσίευσή τους με τη μορφή αυτή, πρέπει δε να αναφέρουν την ημερομηνία της αποστολής».

8. Το άρθρο 32 του Π.Δ. 60/2007 ορίζει ότι: «1. Κατά τον καθορισμό των προθεσμιών παραλαβής των προσφορών και των αιτήσεων συμμετοχής, οι αναθέτουσες αρχές λαμβάνουν υπόψη, ιδίως, το πολύπλοκο της σύμβασης και τον χρόνο που απαιτείται για την προετοιμασία των προσφορών, με την επιφύλαξη των ελαχίστων προθεσμιών που καθορίζονται στο παρόν άρθρο. 2. Στις ανοικτές διαδικασίες, η ελάχιστη προθεσμία παραλαβής των προσφορών ανέρχεται σε πενήντα δύο (52) ημέρες από την ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης διαγωνισμού. ... 5. Όταν οι προκηρύξεις καταρτίζονται και αποστέλλονται με ηλεκτρονικά μέσα σύμφωνα με τη μορφή και τις λεπτομέρειες διαβίβασης που προβλέπονται στο Παράρτημα VIII σημείο 3, οι προθεσμίες παραλαβής των προσφορών που ορίζονται στις παραγράφους 2 και 4, για τις ανοικτές διαδικασίες, και η προθεσμία παραλαβής των αιτήσεων συμμετοχής που ορίζεται στην παράγραφο 3 εδάφιο α), για τις κλειστές και με διαπραγμάτευση διαδικασίες και τον ανταγωνιστικό διάλογο, μπορούν να συντμηθούν κατά επτά (7) ημέρες. 6. Σύντμηση κατά πέντε (5) ημέρες των προθεσμιών παραλαβής των προσφορών που ορίζονται στην παράγραφο 2 και στην παράγραφο 3 εδάφιο β), είναι δυνατή όταν η αναθέτουσα αρχή παρέχει, με ηλεκτρονικό μέσο και από την ημερομηνία δημοσίευσης της προκήρυξης, σύμφωνα με το Παράρτημα VIII, ελεύθερη, άμεση και πλήρη πρόσβαση στη συγγραφή υποχρεώσεων και στα λοιπά τεύχη του διαγωνισμού, προσδιορίζοντας στο κείμενο της προκήρυξης την ηλεκτρονική διεύθυνση στην οποία διατίθεται η εν λόγω τεκμηρίωση. Η σύντμηση αυτή μπορεί να ορίζεται επιπλέον της μείωσης που προβλέπεται στην παράγραφο 5. [...]».

9. Το άρθρο 42 της αριθμ. 11389/1993 Υπουργικής Απόφασης (ΕΚΠΟΤΑ) ορίζει ότι: «1. Στις διακηρύξεις διαγωνισμών για την ανάδειξη προμηθευτών ειδών των οποίων οι τιμές είναι εκτός διατίμησης περιλαμβάνεται όρος σύμφωνα με τον οποίο: α) Το ποσοστό έκπτωσης στα εκατό (%) υπολογίζεται στη νόμιμα διαμορφούμενη κάθε φορά μέση τιμή λιανικής ή χονδρικής πώλησης του είδους την ημέρα παράδοσης του και που αντιστοιχεί στην ποιότητα και σε κάθε άλλο χαρακτηριστικό γνώρισμά του.[...]».

10. Τα άρθρα 134 και 136 του Ν. 4281/2014 «Μέτρα Στήριξης και Ανάπτυξης της Ελληνικής Οικονομίας, Οργανωτικά Θέματα Υπουργείου Οικονομικών και άλλες διατάξεις» με τα οποία ορίζονται ότι: «...134. Οι διατάξεις του παρόντος Τίτλου εφαρμόζονται κατά την ανάθεση και εκτέλεση, με τη χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ), δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών του Μέρους Β' του παρόντος από αναθέτουσες αρχές / αναθέτοντες φορείς. Μπορεί επίσης να εφαρμόζονται στις συμβάσεις παραχώρησης δημοσίων έργων και στις συμβάσεις του ν. 3389/2005 (Α' 232), εφόσον τούτο ορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης. [...] 136. 1. Οι αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς υποχρεούνται να χρησιμοποιούν το ΕΣΗΔΗΣ σε όλα τα στάδια της διαδικασίας ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων του παρόντος, από την υποβολή του αιτήματος μέχρι την υπογραφή και την εκτέλεση των συμβάσεων αυτών, με εκτιμώμενη αξία ίση ή ανώτερη των εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ, χωρίς να συμπεριλαμβάνεται ο ΦΠΑ. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας ο χρόνος έναρξης υποχρεωτικής

εφαρμογής του συνόλου ή μέρους από τις διατάξεις του παρόντος τίτλου μπορεί να μετατίθεται, σε όλες ή ορισμένες κατηγορίες δημοσίων συμβάσεων, για όλες ή για ορισμένες αναθέτουσες αρχές και σε όλες τις αποφάσεις ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων ή σε μέρη αυτών...». Επιπλέον, με την παρ. 3 του άρθρου 201 του ίδιου Νόμου, ορίζεται ότι : «...3. Η ισχύς των άρθρων 134 έως 138, αρχίζει ως προς τις προμήθειες και υπηρεσίες, όσον αφορά τους φορείς της Κεντρικής Διοίκησης όπως ορίζεται στο άρθρο 14 του ν. 4270/2014 την 1η Ιουλίου 2014, όσον αφορά τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης την 1η Οκτωβρίου 2014 και όσον αφορά το σύνολο του δημόσιου τομέα την 1η Οκτωβρίου 2015. ...».

11. Την αριθμ. Π1/2390 απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας (ΦΕΚ 2677/Β/2013) με την οποία καθορίστηκαν οι Τεχνικές λεπτομέρειες και διαδικασίες λειτουργίας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.).

III. ΝΟΜΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ

12. Το υπό εξέταση αίτημα του Ε.Α.Π. αφορά στη σύναψη δημόσιας σύμβασης προμήθειας μέσω της διαδικασίας της διαπραγμάτευσης βάσει της παραγράφου 1, περίπτωση α' του άρθρου 24 και της παραγράφου 1, περίπτωση α' του άρθρου 25 του Π.Δ. 60/2007 περί προσαρμογής της ελληνικής νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ «Περί συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών».

Δεδομένου ότι πρόκειται για διαδικασία διαπραγμάτευσης για τη σύναψη δημόσιας σύμβασης προμήθειας προϋπολογισμού € 80.332,20 χωρίς Φ.Π.Α., σε συνδυασμό με την προκηρυχθείσα προϋπολογισθείσα δαπάνη € 999.509,70 χωρίς Φ.Π.Α., οικονομικού έτους 2016, συντρέχει η αρμοδιότητα της Αρχής για την παροχή γνώμης σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 6 και 8 του Π.Δ. 60/2007 και του άρθρου 2, παράγραφος 2, περίπτωση γ', υποπερίπτωση δδ' του Ν. 4013/2011, όπως ισχύει.

13. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση έχει εξαιρετικό χαρακτήρα και επιτρέπεται να εφαρμόζεται μόνο στις περιοριστικώς απαριθμούμενες στα άρθρα 30 και 31 της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ περιπτώσεις (αντίστοιχα άρθρα 24 και 25 Π.Δ. 60/2007) (βλ. σχετικώς ΔΕΕ, απόφαση της 8ης Απριλίου 2008, C 337/05, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2008, I-2173, σκέψη 56). Συναφώς επισημαίνεται ότι οι ανωτέρω διατάξεις στο μέτρο που εισάγουν εξαιρέσεις που συνιστούν παρέκκλιση από τη βασική ρύθμιση, δηλαδή από τους κανόνες που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των αναγνωριζόμενων από τη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Σ.Λ.Ε.Ε.) δικαιωμάτων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συστατικής ερμηνείας. Συγκεκριμένα, προκειμένου η Οδηγία 2004/18/ΕΚ να μην απολέσει την πρακτική αποτελεσματικότητά της, τα κράτη μέλη και οι Αναθέτουσες Αρχές τους δεν επιτρέπεται να προβλέπουν περιπτώσεις προσφυγής στη διαδικασία με διαπραγμάτευση που δεν προβλέπονται από την εν λόγω Οδηγία ή να συνοδεύουν τις ρητώς προβλεπόμενες από την Οδηγία αυτή περιπτώσεις με νέους όρους που έχουν ως αποτέλεσμα να καθιστούν ευκολότερη την προσφυγή στην εν λόγω διαδικασία (βλ. ΔΕΕ, αποφάσεις της 18^{ης} Μαΐου 1995, C-57/94, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1995, σ. I-1249, σκέψη 23, της 28^{ης} Μαρτίου 1996, C-318/94, Επιτροπή

κατά Γερμανίας, Συλλ. 1996, σ. Ι-1949, σκέψη 13 και της 13^{ης} Ιανουαρίου 2005, C-84/03, Επιτροπή κατά Ισπανίας, Συλλ. 2005, Ι-13947, σκέψη 48).

14. Με τη διάταξη του άρθρου 24 παράγραφος 1, περίπτωση α' του Π.Δ. 60/2007 προκύπτει ότι οι Αναθέτουσες Αρχές μπορούν να προσφύγουν σε διαδικασία με διαπραγμάτευση, αφού προηγηθεί δημοσίευση διακήρυξης διαγωνισμού, με την προϋπόθεση: α) να έχει προηγηθεί ανοικτή ή κλειστή διαδικασία, β) να έχουν υποβληθεί κατά την ανωτέρω νομίμως διεξαχθείσα και προηγηθείσα ανοικτή ή κλειστή διαδικασία μη κανονικές ή απαράδεκτες προσφορές σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και γ) να μην τροποποιούνται ουσιωδώς οι αρχικοί όροι της σύμβασης κατά την προσφυγή στη διαδικασία με διαπραγμάτευση.

15. Ομοίως, με τη διάταξη του άρθρου 25 παράγραφος 1, περίπτωση α' του Π.Δ. 60/2007 προκύπτει ότι οι Αναθέτουσες Αρχές μπορούν να προσφύγουν σε διαδικασία με διαπραγμάτευση, αφού προηγηθεί δημοσίευση διακήρυξης διαγωνισμού, με την προϋπόθεση: α) να έχει προηγηθεί ανοικτή ή κλειστή διαδικασία, β) να μην έχουν υποβληθεί κατά την ανωτέρω νομίμως διεξαχθείσα και προηγηθείσα ανοικτή ή κλειστή διαδικασία προσφορά ή καμία από τις υποβληθείσες προσφορές να μην κρίνεται κατάλληλη και γ) να μην τροποποιούνται ουσιωδώς οι αρχικοί όροι της σύμβασης κατά την προσφυγή στη διαδικασία με διαπραγμάτευση.

16. Ειδικότερα δε, σχετικά με την υπό σημείο α) προϋπόθεση της προηγούμενης νομίμως διεξαχθείσας ανοικτής ή κλειστής διαδικασίας, παγίως έχει κριθεί ότι η προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, κατ' εφαρμογή της περίπτωσης α', παράγραφος 1 του άρθρου 24 και της περίπτωσης α', παράγραφος 1 του άρθρου 25 του Π.Δ. 60/2007, συνέχεται άμεσα με τον προηγηθέντα αυτής διαγωνισμό, με συνέπεια η μη νομιμότητα της υποκείμενης διαγωνιστικής διαδικασίας να καθιστά παρακολουθηματικά παράνομη στο σύνολό της και τη συγκεκριμένη διαδικασία (ΕΣ-Πράξη 215/2012-Ζ' Κλιμάκιο, ΕΣ-Αποφ. VI Τμ. 1249/2011, 466/2011, 29/2012, 408/2012, 600/2012 και 935/2013).

17. Εν προκειμένω, η εξέταση της συνδρομής των προϋποθέσεων των άρθρων 24 παράγραφος 1, περίπτωση α' του Π.Δ. 60/2007 και 25 παράγραφος 1, περίπτωση α' του Π.Δ. 60/2007 διενεργείται ταυτοχρόνως, δεδομένου ότι οι περισσότερες από τις προϋποθέσεις εφαρμογής των διατάξεων συμπίπτουν.

18. Ως προς την προϋπόθεση προηγούμενης νομίμως διεξαχθείσας ανοικτής ή κλειστής διαδικασίας, από τα στοιχεία του φακέλου διαπιστώνεται ότι το Ε.Α.Π. διενήργησε διεθνή ανοικτό διαγωνισμό με τη χρήση ηλεκτρονικής πλατφόρμας (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.) για την προμήθεια «Βιβλίων (readers)», για τις ανάγκες του Ε.Α.Π., προϋπολογισθείσας δαπάνης € 999.509,70 χωρίς Φ.Π.Α., οικονομικού έτους 2016. Η εν λόγω Διακήρυξη, για την οποία τηρήθηκαν οι απαιτούμενες διατυπώσεις δημοσιότητας, δεν περιείχε όρους που θα απέτρεπαν οικονομικό φορέα από την συμμετοχή του, στον διαγωνισμό.

19. Ως προς την προϋπόθεση β) που απαιτείται για την εφαρμογή της διάταξης της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 24 του Π.Δ. 60/2007, ήτοι της υποβολής μη κανονικών προσφορών ή προσφορών που είναι απαράδεκτες, από τα παραταθέν ιστορικό προκύπτει ότι με την από 30-5-2016 Απόφασή της, η Διοικούσα Επιτροπή του Ε.Α.Π. ενέκρινε το από 11-5-2016 Πρακτικό της Επιτροπής Αξιολόγησης Οικονομικών Προσφορών με το οποίο δεν έγιναν αποδεκτές οι

προσφορές για τα Τμήματα 27, 32, 45, 80, 82, 86, 87, 89, 90, 118 & 119. Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι συντρέχει η προϋπόθεση της υποβολής απαράδεκτων προσφορών, για την εφαρμογή της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 24 του Π.Δ. 60/2007, για τα ανωτέρω Τμήματα.

20. Ως προς την προϋπόθεση β) που απαιτείται για την εφαρμογή της διάταξης της παραγράφου 1, περίπτωση α' του άρθρου 25 του Π.Δ. 60/2007, ήτοι της μη υποβολής προσφοράς ή της υποβολής ακατάλληλης προσφοράς, από τα παραταθέν ιστορικό προκύπτει ότι, με την από 30-5-2016 Απόφασή της, η Διοικούσα Επιτροπή του Ε.Α.Π. ενέκρινε το από 11-5-2016 Πρακτικό της Επιτροπής Αξιολόγησης Οικονομικών Προσφορών με το οποίο διαπιστώθηκε ότι δεν υποβλήθηκαν προσφορές για τα Τμήματα 75 & 88. Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι συντρέχει η προϋπόθεση της μη υποβολής προσφορών, για την εφαρμογή της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 25 του Π.Δ. 60/2007, για τα ανωτέρω Τμήματα

21. Ως προς τη προϋπόθεση γ), ήτοι της μη ουσιώδους τροποποίησης των αρχικών όρων της Σύμβασης, στο υποβληθέν σχέδιο Απόφασής του, το Ε.Α.Π. ζητά την παροχή σύμφωνης γνώμης της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. προκειμένου να προσφύγει στην διαδικασία της διαπραγμάτευσης για την προμήθεια «Βιβλίων (readers)», χωρίς τροποποίηση των όρων της αρχικής σύμβασης.

22. Συνεπώς από την υπαγωγή των πραγματικών περιστατικών στις προαναφερόμενες διατάξεις, διαπιστώνεται ότι προκύπτει η συνδρομή των προϋποθέσεων της παραγράφου 1, περίπτωση α' του άρθρου 24 και της παραγράφου 1, περίπτωση α' του άρθρου 25 του Π.Δ. 60/2007 για την παροχή σύμφωνης γνώμης για την αιτούμενη προσφυγή στην εξαιρετική διαδικασία της διαπραγμάτευσης.

IV. Συμπέρασμα

Ενόψει όλων των προεκτεθέντων, με βάση το διδόμενο πραγματικό και από την υπαγωγή αυτού στις προαναφερόμενες και ερμηνευόμενες διατάξεις, επί του υποβληθέντος αιτήματος, αποφασίζουμε:

Τη παροχή σύμφωνης γνώμης προς το Ε.Α.Π. σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2, παράγραφος 2, περίπτωση γ', υποπερίπτωση δδ' του Ν. 4013/2011, όπως ισχύει, για τη διενέργεια διαδικασίας με διαπραγμάτευση για την ανάθεση σύμβασης προμήθειας «Βιβλίων (readers)», για τις ανάγκες του Ε.Α.Π., προϋπολογισθείσας δαπάνης € 85.152,13 με Φ.Π.Α. ή € 80.332,20 χωρίς Φ.Π.Α., οικονομικού έτους 2016, α) με δημοσίευση προκήρυξης για τα Τμήματα 27, 32, 45, 80, 82, 86, 87, 89, 90, 118 & 119 συνολικού προϋπολογισμού € 76.610,00 χωρίς Φ.Π.Α. και β) χωρίς δημοσίευση προκήρυξης για τα Τμήματα 75 & 88 συνολικού προϋπολογισμού € 3.722,20 χωρίς Φ.Π.Α., οικονομικού έτους 2016, χωρίς τροποποίηση των όρων της αρχικής Σύμβασης, λόγω συνδρομής των προς τούτο τασσομένων υπό του νόμου προϋποθέσεων.

ΑΘΗΝΑ, 26 ΙΟΥΛΙΟΥ 2016, ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΒΑΡΔΑΚΑΣΤΑΝΗΣ